

April 2018

Til: Finansdepartementet
postmottak@fin.dep.no

Mandat for utvalg for skattlegging av kraftproduksjon

Samarbeidende kraftfylke (Kraftfylka) viser til regjeringsplattformen mellom Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre 14. januar 2017 (Jeløya-plattformen), der det fremgår at regjeringen vil «[s]ette ned et ekspertutvalg som skal gå igjennom skatteregimet for norsk vannkraft».

Kraftfylka viser også til oversendt brev 17. januar, hvor vi redegjør for vår begrunnelse for å delta i ekspertutvalget for skattlegging av kraft. I forbindelse med dette arbeidet har vi noen innspill i forhold til utvalgets mandat. Rammeverket rundt vannkraften består dels av ordninger knyttet til konsesjon, dels av ulike skatter. Kraftfylka mener at ekspertutvalget skal begrense seg til ordninger som er forankret i skattelovgivningen, da særlig kraftskattene for vannkraftproduksjonsanlegg, det vil si grunnrenteskatten og naturressursskatten. Det er disse to skatteordningene som utgjør det særlige skatteregimet for norsk vannkraft.

Kommuner og fylkeskommuner må få beholde sin andel av verdiskapningen

Andelen av inntektene fra kraftproduksjon til lokale og regionale myndigheter blir stadig svekket. I dag bygges det i mindre grad store dammer eller reguleringsmagasin. I stedet er det elvekraftverk, pumpekraftverk, effektkraftverk og småkraftverk som bygges. Nyere utbygginger i henhold til vannressursloven gir ikke rett til konsesjonskraft. Fra vindkraftverk og småkraftverk (under 10 MW) gis heller ikke naturressursskatt. Kraftfylka mener lovverket må endres slik at lokalsamfunnene og regionene får en rettmessig del av verdiskapningen. Slik sikres også den unike lokale oppslutningen om og støtten til fornybarutbygginger vi tross alt har sett i Norge til nå.

Naturressursskatt

Satsen for naturressursskatten har stått fast på 1,1 øre/kWh for kommunene og 0,2 øre/kWh for fylkeskommunene siden 1997. Som følge av dette reduseres løpende realverdi av naturressursskatten i takt med inflasjonen. I realiteten innebærer dette at det for hvert år blir billigere å benytte de naturverdiene kommunene avstår til storsamfunnet, til tross for at naturen generelt blir ansett som mer verdifull. Dette medfører en faktisk reduksjon i kommunesektorens andel av grunnrenten på 40%. Statens andel har økt tilsvarende. Naturressursskatten må justeres med prisstigningen og bør utvides til å omfatte små vannkraft-

og vindkraftverk. I mandatet bør det også presiseres at utvalget skal belyse omfordelingsvirkningen i naturressursskatten. Ettersom naturressursskatten kan kreves fratrukket i utlignet fellesskatt til staten, har den ikke betydning for kraftselskapenes skattebelastning.

Grunnrenteskatt

Grunnrenteskatten er nå på 35,7 %, og har blitt økt i takt med nedgangen selskapsskatt. Dermed har situasjonen blitt forverret for kraftprodusentene og fornybarregionene. Økningen av grunnrentesatsen i forbindelse med senket selskapsskatt er ikke provenynøytral. Der det i beregning av selskapsskatten gis fradrag for faktiske finansutgifter, legger man for grunnrenteskatten kun til grunn en lav friinntektsrente. Resultatet blir en merkbar svekkelse av kraftprodusentenes investeringsevne. Vi er nå i en situasjon hvor grunnrenteskatten vil påvirke investeringsbeslutninger og hindre realisering av samfunnsøkonomisk lønnsomme fornybarutbygginger.

Grunnrenteskatten kommer til fradrag i eiendomsskattegrunnlaget. Økningen i grunnrenteskatten betyr derfor en reduksjon i kommunenes eiendomsskatt og en omfordeling av kraftverdier fra kommune til stat. Eiere av kraftproduksjon får også reduserte utbytter.

For inntektsåret 2017 var den normerte risikofrie renten satt til 0,4 %. I følge Energimeldingen, Meld. St. 25 (2015–2016), trengs det 110 mrd. kroner frem mot 2050 til rehabilitering av eksisterende kraftverk. Som følge av stort behov for vedlikehold og reinvesteringer i eksisterende kraftanlegg, er det fra politisk hold fremmet forslag om å heve normrenten for beregning av friinntekten i grunnrenteskatten. Dette er også et ønske fra kraftbransjen, og Kraftfylka stiller seg bak dette.

Med vennlig hilsen,

Niklas Kalvø Tessem
Daglig leder Kraftfylka